

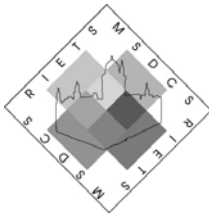
Kollel Yom Rishon Thanksgiving Special

Tefilla L'Shalom HaMedina

The Torah's obligation to appreciate the government

Rabbi Elchanan Adler

Thursday, November 25, 2004

A Project of the Max Stern Division of
Communal Services-RIETS,
An Affiliate of Yeshiva University
With appreciation to the RIETS Rabbinic Alumni Association

1 ירמיהו פרק כו פסוק ז

וּדְרָשׁוּ אֶת שְׁלוֹם הָעִיר אֲשֶׁר הִגַּלְתִּי אֶתְכֶם שְׁמָה וְהִתְפַּלְלוּ בְעֵדָה אֵל ה' כִּי בְשָׁלוֹמָה יִהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם

2 משנה אבות פרק ג משנה ב

רבי חנינא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו

3 רש"י שם

אפילו באומות העולם שכן מצינו שהיו נודרין נודרים ונדבות בשבילם וכמו שמצינו בשבעים פרים שהיו ישראל מביאים בחג על שבעים אומות

4 רבינו יונה שם

זה ענין ר"ל שיש לאדם להתפלל על שלום כל העולם ולהצטער על צער של אחרים. וכן דרכן של צדיקים כמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהילים לה:יג) ואני בחלותם לבושי שק עניתי בצום נפשי שאין לאדם לעשות תחנוניו ובקשתו לצרכיו לבד. אך להתפלל על כל בני אדם שיעמדו בשלום ובשלומה של מלכות יש שלום לעולם.

5 תפארת ישראל שם

זו אפילו של אומות העולם
[ירמיהו כ"ט פ"ז]. אולם לא קאמר בשלום המלך. מדיש מדינות
שמהנהיגים רבים, כהזקנים שברומי בימים הקדמונים, וכמדינת
[שוויץ] בזמנינו. או משום שר' חנינא הי סמוך לזמן החורבן, ולא
השיב הקיסר, נלב מלך [פיליפטינו] בא"י, והוא השליט בארץ.
והם מלכות כולל גם זאת ההנהגה ולכן הזהיר על זה, משום
שצטעם המנהיג תלוי הלחת כל אדם, כמו שיעץ ריב"ז בזמן
החורבן [כגישין נ"ו א']. ולא לבד מלכות, אלא גם כל מנהיג בעירו
ועדתו נקרא בשם מלך והוא מתפלל בשלומם כדי שיהיה להם מנוח
לפקח על טובה הכלל, ומה"ט עושין מי שברך בכל שבת לפו"מ
ונאמר יה"ר בכל יום קריאת התורה צעד לומדי התורה לצעבור כי
הם נושאי הגדות לפני בני דורם להנהיגם בדרך ישרה:

6 ספר אבודרהם דיני קריאת התורה

ונהגו לברך את המלך ולהתפלל לשם שיעזרהו ויאמצהו על אויביו שכן כתוב (ירמיה כט, ט) ודרשו את שלום העיר אשר הגלית אתכם שמה והתפללו בעדה אל ה' כי בשלומה יהיה לכם שלום. ושלום העיר הוא שיתפלל לשם שינצח המלך את אויביו. ואמר' בפרק קמא דעבודה זרה (ג, ב) אמר רב יהודה אמר שמואל מאי דכתיב (חבקוק א, ד) ותעשה אדם כדגי הים כרומש לא מושל בו מה דגים שבים כל הגדול מחבירו בולע את חבירו אף בני אדם אלמלא מוראה של מלכות איש את רעהו חיים בלעו והיינו דתנן (אבות פ"ג מ"ד) רבי חנינא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות וכו'.

7 ספר סדר היום (לרבי משה בן יהודה מכיר)

אחר כך יברך החזן למלך המולך עלינו, ואפילו יהיה מאומות העולם כיון שאנו עומדים תחת רשותו וממשלתו צריכין אנו להתפלל עליו כי בשלומו יהיה לנו שלום וכן היא מצות עשה מדברי קבלה, שכן כתיב בירמיה [כט, ז] "ודרשו את שלום העיר אשר וגו' כי בשלומה יהיה לכם שלום, ויענו כל העם אמן

8 שו"ת חתם סופר חלק ה - השמטות סימן קצ

אומר אני בתשובת זאת השאלה אם אמנם מחוייבי' אנחנו עדת ישראל לאחוז במצוה רבה הגדולה הזאת מצות כבוד המלך ביתר שאת ויתר עוז על כל העמים אשר היא מצות כללות שכליות ונימוסיות לנהוג כבוד במלך אשר במשפט יעמיד ארץ נוסף עלינו מצוה שמעיות בתורתנו הקדושה כי הקב"ה צווה את משה רע"ה על פרעה מלך מצרים לנהוג בו כבוד ואם הוא הרשיע לעשות עמנו רעה ואלו' הנביא רץ לפני אחאב אשר הי' עובר על כל התורה ואפ"ה חייב לנהוג בו כבוד גדול כי היא מצוה שמעיות לא רק שכליות והעובר על זה הוא אצלינו כמי שלא הניח תפילין ואם זה במלכ' רשעים עריצים מה נעשה יקר גדולה לקיסר חסיד אשר אנחנו והרבה רבבות בישראל חיים בצלו והוא להם למגן ומחסה ומסתור נותן להם יד ושם להחזיק מעוז תורתם ודתם אלו פיננו מלא שירה כים ולשונינו רנה כהמון גליו לא יספוק לנו להלל ולשבחו על רבוא טובותיו עמנו

ומי זה האיש אשר יקל בעיני מצוה הגדולה הזאת ומחזק החיוב להוסיף אומץ בכל מיני הידור ויופי האפשרי לפי השג ידינו להרבות כבודו כי רב ושבתו כי עצום:

תפלה בעד שלום ראש המדינה י"ה, עם שלום משפחתו ורבות.
ע"פ המשנה ה"י מחלל בשלומה של מלכות

הנותן תשועה למלכים וממשלה לנסיכים, מלכותו מלכות כל-עולמים, הפוצה את-דוד עבדו מחרב רעה, הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה, הוא יברך וישמור ויגזור ויעזר וירומם ויגדל וינשא למעלה

את-ארצנו
עם כל משפחתו הרבה ותשאה ירום הודם:

מלך מלכי המלכים ברחמי יתהו וישמרהו ומכל צרה ונגזק וצילם, ויברך עמים תחת רגליו ויפיל שונאיו לפניו ובכל אשר יפנה יצליח, מלך מלכי המלכים ברחמי יתן בלבם ובלב כל יועציו ושריו רחמנות לעשות טובות עמנו ועם כל ישראל, ברחמי ובמינו תנשע יהודה, וישראל ישכון לבטח ובא לציון גואל, וכן יהי רצון ונאמר אמן:

סידור עיון תפילה לר' יעקב צבי מעקלענברג

כל-עולמים הפוצה את-דוד עבדו מחרב רעה, הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה, הוא יברך וישמור ויגזור ויעזר את כל-שרי המדינות האלו, מלך מלכי המלכים ברחמי יתן וישמרו ומכל-צרה ונגזן וצילם, מלך מלכי המלכים ברחמי יתן בלבם ובלב כל יועציהם ושריהם רחמנות לעשות טובה עמנו ועם כל-ישראל, בימיהם ובמינו תנשע יהודה, וישראל ישכון לבטח ובא לציון גואל, וכן יהי רצון ונאמר אמן:

סידור דברי צדיקים
PA 1848 ed. Isaac Leeser

תקוין מאיר
כוח תפלות כסדרן לכל השנה
באומיות גדולות מאירות עינים

הוצאה חדשה עם הוספות ותמונים, על ידי

הי ברו פאבלישינג קאמפאני
79-77 דילענסי סטריט, ניו יארק

Copyright 1933, by STAR HEBREW BOOK Co.
Copyright 1935 by HEBREW PUBLISHING Co.

תפלה בעד שלום המדינה
הנותן תשועה למלכים וממשלה לנסיכים, מלכותו מלכות כל-עולמים, הפוצה את-דוד עבדו מחרב רעה, הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה, הוא יברך וישמור ויגזור ויעזר וירומם ויגדל וינשא למעלה את-
נשיא ארצות הנבחרת ומשגהו
מלך מלכי המלכים ברחמי יתהו וישמרו ומכל צרה ונגזן וצילם, ויברך עמים תחת רגליו, ויפיל שונאיהם לפניו, ובכל אשר יפנה יצליח, מלך מלכי המלכים ברחמי יתן בלבם, ובלב כל יועציהם ושריהם רחמנות לעשות טובות עמנו ועם כל ישראל, בימיהם ובמינו תנשע יהודה, וישראל ישכון לבטח ובא לציון גואל, וכן יהי רצון, ונאמר אמן:

Artscroll Siddur

תפלה בעד שלום המדינה

הנותן תשועה למלכים וממשלה לנסיכים, מלכותו מלכות כל-עולמים, הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה, הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה, הוא יברך את הנשיא ואת משנהו ואת כל שרי המדינות האלו, מלך מלכי המלכים, ברחמי יתן וישמרו, ומכל צרה ונגזן וצילם, ויתן בלבם ובלב כל יועציהם ושריהם לעשות טובות עמנו ועם כל ישראל אחינו, בימיהם ובמינו תנשע יהודה, וישראל ישכון לבטח, ובא לציון גואל, וכן יהי רצון, ונאמר: אמן.

26 / מדריך לבאי

תפלה בעד שלום המדינה

הנותן תשועה למלכים וממשלה לנסיכים, מלכותו מלכות כל-עולמים, הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה, הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה, הוא יברך וישמור ויגזור ויעזר וירומם ויגדל וינשא למעלה את-
נשיא הארץ ומשנהו ואת כל שרי הארץ.
מלך מלכי המלכים ברחמי יתהו וישמרו, ומכל צרה ונגזן וצילם, ויברך עמים תחת רגליו, ויפיל שונאיהם לפניו, ובכל אשר יפנה יצליח, מלך מלכי המלכים ברחמי יתן בלבם, ובלב כל יועציהם ושריהם, רחמנות לעשות טובות עמנו ועם כל ישראל, בימיהם ובמינו תנשע יהודה, וישראל ישכון לבטח, ובא לציון גואל, וכן יהי רצון, ונאמר: אמן.

תפלה בשלוקה של מלכות
The Reader takes the Torah and recites:

הנותן תשועה למלכים וממשלה לנסיכים, מלכותו מלכות כל-עולמים; הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה, הנותן בים דרך, ובמים עזים נתיבה, הוא יברך וישמור ויגזור ויעזר וירומם ויגדל וינשא למעלה

את הנשיא ואת משנהו
ואת כל שרי הארץ הזאת.

מלך מלכי המלכים ברחמי יתהו וישמרו, ומכל צרה ונגזן וצילם, מלך מלכי המלכים ברחמי יתן בלבם ובלב כל יועציהם ושריהם לעשות טובה עמנו ועם כל ישראל, בימיהם ובמינו תנשע יהודה, וישראל ישכון לבטח, ובא לציון גואל, וכן יהי רצון, ונאמר אמן.

הנה הנה הנה

Birnbaum Siddur

Text of French Prayer for the Government (early 19th Century)

כאישון בת עין תנצרהו
 עטרת תפארת נצח תמגנהו...אמן

שלח אורך ואמתך המה ינחוהו
 חסד ואמת תמיד יצרוהו...אמן

מאוד מאוד ירום אדוננו ונשא וגבה
 עם כל בני משפחתו הנשגבה...אמן

בארצנו רב שלום יפרח
 ויושביה לעד ישכנו לבטח...אמן

יהיו לרצון אמרי פינו והגיון לבנו
 לפניך ד' צורנו וגואלנו...אמן

אלקים חיים ומלך עולם המגביהי לשבת
 המשפילי לראות בשמים ובארץ
 בידך כח וגבורה לגדל ולחזק לכל
 אשר מפיך מלכים ימלוכו
 ומידך למו מטה עז שבת מישור לנהל לאומים
 השקיפה ממעון קדשך וברך ונצור ושמור אדונינו...אמן

ברכות שמים מעל תצו אתו
 יאריך ימים ושנות חיים על ממלכתו...אמן

Gebet für das Kaiserthum...

שאלו גלים. ובידה פקדת נפש פלתי. אלה שנים
 בעיניך כיום אהבנו, כי יעבד, ואשמעיה בקולך. יהי
 נא חסדך עם ארץ כולדתנו ארץ זרמיניא ירום הודת,
 לרפאות את-שברה, לקונניה להאדירה לשקללה
 לחזקה ביהודי בל-חמיט לעולם. הקטר מנאות ארצה
 הבר ומרב ורעב ונגון, למשן ינחו כל-בניה בשלחה
 והשקט, וכל-משחית לא יקרב לאזהליהם. לא ישמע
 קול שוד בגבולנו, בהשבתה מלחמות עד קצה הארץ.
 להשיב איש אל גפנו ותחת האמתו. במהרה תישע
 יהודה, וישאל ישכן לבטח. ובה לציון גואל, וכן יהי
 רצון, ונאמר אמן:

סידור
שערי תפלה
 Siddur Scharat Tefillah

רעד עליהם

HEBREW PUBLISHING COMPANY
 77-79 Delancey Street, New York.

(Mention the Heads of the Government)

יהי לנהר שלומם וצדקתם כנגלי הים, כימיהם חסד ואמת
 יפגשו וצדק ושלום ישקו. גדול יהיה כבודם בישועתך
 ובעונך יגדלו כבוד. אמן!

שלח ישעך גם אל

The City of

ואל כל יושביה, פרוש עליהם סבת שלומך והסר מהם כל
 מחלה וכל פגע, ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ונאמה. אמן!

אכיני המזכ, גם אותנו עמך בית ישראל תענה בעת רצון
 ותעזור בכל יום ויום, וכמוך הגדול תתנו תמיד ותשקיע
 בצדקות ונשנו, והינו כגן נהר וכמוצא מים אשר לא יכזבו
 מימיו ונלכה מתי אף חיל, עד כי יבא קציון גואל, וכן יהי
 רצון ונאמר אמן!

PRAYER FOR THE GOVERNMENT.

רכון כל העולמים, ארון כל הפעשים. הנוטה כנהר שלום
 וכנהל שומך כבוד גוים. השקיפה ממעון קדשך וברך את
 הארץ הזאת אשר אנתנו יושבים עליה. לא ישמע חמם
 בארצם, שר ושקר בגבולם, וקראת ישועה חומותיה וישעיה
 מהרה ונחת זמיהם בעתם ונתנה הארץ וכולה ועין השדה
 ותן פרוי ושמת שלום טובה וברכה על כל יושבי הארץ
 ושכבו ואין מחרוד ונדבע בגוים ורעם וצאצאיהם בתוך
 העמים וכל רואיהם יברום כי אמה ברכתם. אמן!

הרק שפעת טובך עז

